Gemeente Gorinchem

Raadsvoorstel: Z/24/782728/D-1044770
Onderwerp: **Realisatie van een sportaccommodatie op de scholencampus Gorinchem Noord (aanvullend financieel raadsvoorstel)**

Datum: 27 oktober 2026
Portefeuillehouder: Michiel Geursen
I&O: 8 oktober 2026
B&A 5 november 2026 /
Raadsvergadering: 26 november 2026
Opsteller: Team Onderwijs en Leefbaarheid
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Realisatie van een sportaccommodatie op de scholencampus Gorinchem Noord (aanvullend financieel raadsvoorstel)

Voorstel:

Wij stellen u voor:

In relatie tot het in de raadsvergadering van 22 mei 2025 genomen besluit om een sportzaal (twee zaaldelen) te realiseren op de i_campus en hiervoor in totaal een investeringsbudget van € 6.44 miljoen beschikbaar te stellen, aanvullend te besluiten om:

1. Voor het realiseren van de sportzaal met twee zaaldelen een aanvullend investeringsbudget van € 1.260.000 beschikbaar te stellen en hiervoor het investeringsbudget gymzaal het Gilde te verhogen met € 1.260.000;
2. De investering van € 1.260.000 te dekken binnen het investeringsbudget IHP Jaarschijf 2026;
3. Voor de realisatie van de openbare ruimte (infrastructuur) en buiteninrichting het investeringsbudget openbare ruimte infra gymzaal het Gilde te verhogen met € 640.000;
4. De investering van € 640.000 te dekken binnen het investeringsbudget IHP Jaarschijf 2026;
5. Voor het realiseren van een derde zaaldeel, zodat een sporthal wordt gerealiseerd, een aanvullend investeringsbudget van € 3.200.000 beschikbaar te stellen en hiervoor het investeringsbudget gymzaal het Gilde te verhogen met € 3.200.000;
6. De investering van € 3.200.000 te dekken binnen het investeringsbudget IHP Jaarschijf 2028;
7. Een bedrag van € 640.000 uit de reserve Infrastructuur toe te voegen aan de reserve Onderwijshuisvesting ten behoeve van de kosten voor de infrastructuur en de buiteninrichting;
8. De jaarlijkse exploitatielasten te dekken binnen de bestaande budgetten op Programma Onderwijs en Programma Cultuur, Sport en Recreatie;
9. Te besluiten om eventuele terug te ontvangen BTW op basis van de Regeling specifieke uitkering stimulering Sport over de investering in de sportaccommodatie terug te laten vloeien in de reserve Onderwijshuisvesting;
10. De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging.

Aanleiding:

In de raadsvergadering van 22 mei 2025 (bijlage) is het besluit genomen om een sportzaal (twee zaaldelen) te realiseren op de i_campus, gelegen naast het Da Vinci College en achter Gomarus Scholengemeenschap. Deze gymcapaciteit is ter vervanging van de twee zaaldelen in het oude schoolgebouw van het Gilde Vakcollege Techniek aan de Gildenweg.

Stadhuisplein 1
Postbus 108
4200AC Gorinchem
T 140183
F 0183-630540
E gemeente@gorinchem.nl
I www.gorinchem.nl

Door uw raad is de keuze gemaakt voor een traditionele sportzaal met twee zaaldelen, waarvoor een investeringsbudget van € 5.88 miljoen beschikbaar is gesteld (minimale variant). Voor de realisatie van de openbare ruimte (infra) en buiteninrichting is een investeringsbudget van € 560.000 beschikbaar gesteld. Het investeringsbudget is in totaal € 6.44 miljoen.

Met dit voorstel voor een sportzaal (twee zaaldelen) heeft de raad zich uitgesproken om de totale gymcapaciteit die nu in Gorinchem is te continueren en niet uit te breiden.

Aanvullende budgetten ten behoeve van de sportzaal
Na het raadsbesluit mei 2025 is gestart met het project van de sportzaal. Een eerste schetsontwerp is opgesteld en locatieonderzoeken zijn uitgevoerd. De openbare ruimte voor dit kavel is op basis van verder locatie- en het mobiliteitsonderzoek (Movares, 2025) uitgewerkt. Zowel voor gebouw en buitenruimte is een financiële doorrekening gemaakt en een begroting opgesteld.

Uit deze eerste begrotingen is de conclusie dat met het beschikbare krediet van € 6.44 miljoen geen sportzaal inclusief passende buitenruimte kan worden aanbesteed. Voor het realiseren van de sportzaal wordt een aanvullend budget gevraagd van € 1.260.000. Dit extra benodigde budget bestaat uit indexering en bouwkostenstijgingen, verduurzaming van de installatie en bouwmaterialen en locatie gebonden meerkosten. Voor de buitenruimte wordt een aanvullend budget van € 640.000 gevraagd. Dit budget is nodig voor het vergroten van de verkeersveiligheid op de i_campus en voor de meerkosten na uitkomsten van de locatie gebonden onderzoeken.

Verkeersveiligheid
Door de komst van het Omnia College en de groei van leerlingen op de i_campus, zien we in de praktijk dat aangevraagde gymlesuren niet meer kunnen worden ingepland bij de gymfaciliteiten op de i_campus. Uitgeweken wordt naar andere locaties zoals Van Rappardhal en Oosterbliek. Het gevolg is dat grote groepen leerlingen (klassen) zich met de fiets verplaatsen om te gaan gymmen. Dit heeft dit jaar tot grote verkeersonveiligheid en ongelukken geleid bij het kruisen van de Banneweg en op de rotonde Eike’s Hof.

Directeuren van de scholen op de campus en ouders hebben naar aanleiding van deze verkeersonveiligheid de gemeente gevraagd mee te denken aan oplossingen. Daarnaast zijn onderwijsplanning en effectieve leertijd onderwerpen die terugkomen tijdens het periodiek overleg tussen gemeente en schooldirecteuren. In mei 2026 hebben deze directeuren een brief naar de raad gestuurd om aandacht te vragen voor de verkeerveiligheid in en rond de campus.

Om verkeersveiligheid in en om de campus te verbeteren, zijn adviezen van het mobliteitsonderzoek (Movares, 2025.) meegenomen in de ontwikkeling van de buitenruimte van de sportzaal. Daarnaast is onderzocht of en hoe we de afstand tussen vraag naar en aanbod van gymfaciliteiten kunnen verkleinen ten behoeve van de verkeersveiligheid, waarbij het uitgangspunt van de raad om de totale gymcapaciteit te continueren blijft behouden.

De afstand tussen scholen en gymfaciliteiten kan verkleind worden door strategisch te kijken naar het IHP uitvoeringsprogramma 2023-2028 die de raad samen met het IHP 2023-2038 in 2023 heeft vastgesteld. In dit uitvoeringsprogramma staat de locatie de Uilenhof. Deze school heeft nu twee zaaldelen waar de school zelf 1,2 zaaldelen van gebruikt. De andere zaaltijd wordt gebruikt door andere scholen binnen het bestuur van Willem van Oranje onderwijsgroep.

Door nu een derde zaaldeel op de i_campus te bouwen is met de nieuwbouw van schoollocatie de Uilenhof een zaaldeel minder nodig. De Uilenhof kan daarna haar extra benodigde uren gebruik maken van de Van Rappardhal. Per saldo blijft de totale gymcapaciteit gelijk na uitvoering van het uitvoeringsprogramma ten

behoeve van de Uilenhof. De bouwkosten van een derde zaaldeel zijn € 3.2 miljoen. Voor de herontwikkeling van de Uilenhof wordt dit zaaldeel dan niet meegenomen in de begroting.

Door het naar voren halen van de bouw van een zaaldeel worden de hierboven genoemde verkeersveiligheid fors verbeterd. Er zijn nog meer voordelen te behalen dan alleen de gymcapaciteit dichter bij de scholen plaatsen. Er ontstaat meer flexibiliteit voor de herontwikkeling van de Uilenhof en de sportinfrastructuur voor de sportverenigingen van Gorinchem wordt structureel versterkt. Een sporthal biedt meer mogelijkheden voor het beoefenen van diverse sporten dan een sportzaal. Het derde zaaldeel kan tevens gebruikt worden voor tijdelijke gymcapaciteit bij de uitvoering van de herontwikkeling van de Uilenhof. Dit geeft een besparing aan de uitvoeringskant van het toekomstige project Uilenhof. Nu een zaaldeel toevoegen aan de nog te bouwen sportzaal levert naast verkeersveiligheid dus ook, onderwijskundig, ruimtelijk, maatschappelijk als financieel meerwaarde op.

Bewegingsonderwijs op het 'oude Gilde'
Vanaf 1 januari 2025 maakt het Gilde gebruik van het nieuwe schoolgebouw en wordt tijdelijk nog bewegingsonderwijs gegeven in het 'oude Gilde' op de voormalige onderwijslocatie in de Gildenwijk, totdat een structurele oplossing voorhanden is. Om de herontwikkeling van de locatie van het 'oude Gilde' van en dit project niet verder te vertragen, is dit aanvullend raadsbesluit van belang. De realisatie van de nieuwe gymfaciliteiten staat, na uw raadsbesluit, gepland voor medio 2028 (Dit was voorjaar 2028).

Beoogd effect:

De gemeente bouwt vervangende gymfaciliteiten en geeft daardoor invulling aan haar wettelijke zorgplicht voor de onderwijshuisvesting, inclusief het voorzien in voldoende bewegingsonderwijscapaciteit. Met dit voorstel willen we een gymfaciliteit op de campus realiseren die bijdraagt aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit en zorgen we als gemeente voor een dusdanige spreiding dat de afstand tussen het schoolgebouw en de gymlocatie niet te groot is. Naast het gebruik van de sportaccommodatie voor bewegingsonderwijs kan de ruimte, met name na schooltijd, ook gebruikt worden voor sociaal maatschappelijke activiteiten. Dit draagt bij aan de bevordering van de gezondheid door sport en beweging van de stad. Sport is tevens een bouwsteen ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de i_campus.

Argumenten:

1.1 Extra investeringsbudget voor de sportzaal is nodig van € 1.26 miljoen.
In het afgelopen jaar is het onstuimig in de mondiale politiek en zijn er diverse conflicten die direct gezorgd hebben voor een groter effect op de bouwkostenstijging (€ 530.000) dan vooraf was begroot.

Binnen het raadsbesluit van mei 2025 is nog uitgegaan van een basisberekening voor een BENG gebouw volgens bouwbesluit. Om toekomstige energielasten te kunnen beperken, en met de nieuwe sportzaal ook tevens te voldoen aan de landelijke klimaatwet, wordt voorgesteld om een ENG gebouw te bouwen (€ 260.000).

De uitkomsten van de locatie gebonden onderzoeken leiden tot aanvullende grondwerkzaamheden (€ 180.000); die niet waren voorzien in de oorspronkelijke bouwkostenraming.

Bij de ontwerpfase is gekeken naar de toepassing van circulaire en biobased materialen. Volledig circulair bouwen is voor het project financieel niet haalbaar. Om toch richting te geven aan onze gezamenlijke opgave is nagedacht over verlaging van de Co2-impact door gebruik te maken van CO_2-arme materialen en deze o.a. toe te passen in de buitenschil van het gebouw (€ 190.000). De sportzaal krijgt zo inhoud en een uitstraling die past bij de i_campus waar leerlingen opgeleid worden voor de toekomst vanuit innovatie, inspiratie en impact maken.

Voor kosten die tijdens de verdere uitwerking en realisatie niet vooraf worden voorzien, wordt een post onvoorzien van € 100.000 opgenomen.

3.1 Aanvullend budget voor de buitenruimte wordt gevraagd ter dekking van locatie gebonden kosten, sociale- en verkeersveiligheid.
Bij de basisbegroting ten behoeve van de buitenruimte in het raadsvoorstel van mei 2025 waren de locatie gebonden kosten nog niet bekend en als zodanig nog niet opgenomen, Deze zijn wel noodzakelijk om de sporthal te kunnen realiseren. Het gaat hier om waterberging, aanpassing bestaande watergangen en duikers, extra voorbelasting en herinrichting van een calamiteitenroute voor hulpdiensten.

Het merendeel van de gebruikers bereikt de nieuwe sporthal te voet of per fiets vanaf de scholencampus. Een ontsluiting uitsluitend via de drukke Mollenburgseweg en het verdere omliggende wegennetwerk is zeer ongewenst (Movares, 2025.) ten behoeve van de verkeersveiligheid. De sporthal moet worden aangesloten op het bestaande wandel- en fietsnetwerk van de i_campus inclusief bijbehorende straatverlichting.

Het aanvullend benodigde budget hiervoor is € 640.000.

5.1 Een derde gymzaal nu bouwen zorgt ervoor dat vraag en aanbod van gymfaciliteiten fysiek dichter bij elkaar komen.
Door een derde zaaldeel op de i_campus te realiseren kan een groter deel van de gymlessen op of direct nabij de onderwijslocaties plaatsvinden. Dit zorgt voor minder fietsbewegingen op de Mollenburgseweg en Grote/Kleine Haarsekade, op kruisingen van de Banneweg en op de rotonde Eike's Hof. Dit verhoogt de verkeersveiligheid, beperkt reistijd, vergroot de effectieve onderwijstijd en maakt de organisatie van het bewegingsonderwijs op scholen efficiënter. Bouwkosten van het derde zaaldeel is € 3.2 miljoen.

5.2 Een derde zaaldeel maakt van een sportzaal een sporthal met meer gebruiksmogelijkheden.
Een sporthal biedt meer gebruiksmogelijkheden voor sportverenigingen dan een sportzaal. Diverse binnensporten kunnen beter worden gefaciliteerd, er ontstaat meer ruimte voor trainingen en wedstrijden en de accommodatie is breder inzetbaar. Hierdoor neemt de maatschappelijke meerwaarde van de investering toe.

5.3 Een derde zaaldeel zorgt voor meer flexibiliteit en kostenreducering bij de herontwikkeling van de Uilenhof.
Met een derde zaaldeel op de i_campus, kan bij een toekomstige projectuitvoering van de Uilenhof worden volstaan met één zaaldeel in plaats van twee zaaldelen. De investeringen zullen hierdoor navenant lager uitvallen.

Met één zaaldeel neemt de ruimteclaim op de locatie van de Uilenhof op de Oude Hoven af. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor onderwijsfuncties, buitenruimte en groen in de wijk. Een compacter gebouw past bovendien beter in de bestaande stedelijke omgeving.

5.4 Met een derde zaaldeel kunnen de kosten voor tijdelijk benodigde gymfaciliteiten bij de herontwikkeling van de Uilenhof worden voorkomen.
Tijdens een nieuwbouwtraject van een school met interne gymzalen is tijdelijke huisvesting voor de wettelijke gymlessen vaak noodzakelijk. Door een derde zaaldeel nu te realiseren blijft bij de herontwikkeling Uilenhof voldoende gymruimte beschikbaar, waardoor tijdelijke sportvoorzieningen (bijvoorbeeld een tijdelijke blaashal) met bijbehorende kosten kunnen worden voorkomen.

2.1, 4.1 en 6.1 De investeringen worden via de IHP jaarschijven ingevuld.
Ter dekking van de benodigde aanvullende middelen wordt de IHP-jaarschijf 2026 verlaagd met € 1.9 miljoen en de IHP-jaarschijf 2028 verlaagd met € 3.2 miljoen.

7.1 Extra investeringen worden ten behoeve van de buitenenruimte en verkeersveiligheid komen uit de reserve infrastructuur.
Omdat het infrastructuur deel van de investering wordt betaald uit de IHP-jaarschijven wordt het deel dat betrekking heeft op de infrastructuur overgeheveld van de reserve infrastructuur naar de reserve onderwijshuisvesting.

Risico's:

1.1 De gymzalen in het oude gebouw van het Gilde moeten in stand worden gehouden tot de nieuwbouw is gerealiseerd
Om te blijven voldoen aan de capaciteitsvraag bewegingsonderwijs is het noodzakelijk om de gymzalen in het oude schoolgebouw van het Gilde aan de Gildenweg in stand te houden. De herontwikkeling van deze oude schoollocatie kan pas starten (uitvoeringsfase) als de nieuwe sportfaciliteit op de i_campus in gebruik genomen wordt (verwachting is medio 2028). Vertraging van de nieuwe sportaccommodatie moet zoveel mogelijk worden voorkomen.

1.2 De prijsontwikkelingen in de bouwsector zijn onvoorspelbaar en onontkoombaar
De prijsontwikkelingen voor de bouwkosten worden beïnvloed door externe omstandigheden waar vooraf niet volledig op kan worden geanticipeerd.

Financiën:

Sportzaal:
Voor de nieuwbouw van een sportzaal met twee zaaldelen op de scholencampus Gorinchem Noord en de inrichting van de infrastructuur heeft de gemeenteraad in mei 2025 budgetten ter hoogte van in totaal € 6.44 miljoen beschikbaar gesteld.

Voor de realisatie van een sportzaal is een extra investeringsbudget van € 1.260.000 nodig, waarvoor dekking beschikbaar is binnen de IHP-Jaarschijf 2026. Het totale investeringsbudget voor het realiseren van een sportzaal is € 7.14 miljoen (€ 5.88 + € 1.26).

De sportzaal zal worden geëxploiteerd door de Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties (SGS).
Het verschil tussen de exploitatielasten en de huurbaten ad. € 40.000 komt voor rekening van de gemeente Gorinchem. Dekking hiervoor is gevonden binnen de beschikbare budgetruimte op de programma's Onderwijs en Cultuur, Sport en Recreatie.

Sporthal:
Voor de realisatie van een sporthal is een extra investeringsbudget van € 3.2 miljoen nodig, die gedekt wordt vanuit de IHP-Jaarschijf 2028. Het totale investeringsbudget voor het realiseren van een sporthal is € 10.34 miljoen (€ 5.88 + € 1.26 + € 3.2).

Ook in dit geval zal de sporthal geëxploiteerd worden door de Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties (SGS). Het verschil tussen de exploitatielasten en de huurbaten ad. € 36.000 komt voor rekening van de gemeente Gorinchem. Dekking hiervoor is gevonden binnen de beschikbare budgetruimte op de programma's Onderwijs en Cultuur, Sport en Recreatie.

Buitenruimte, infrastructuur en buiteninrichting:
Voor de aanpassing van de buitenruimte en infrastructuur en de realisatie van de buiteninrichting is een aanvullend investeringsbudget van € 640.000 benodigd. Omdat de aanpassing van de buitenruimte en infrastructuur en de realisatie van de buiteninrichting een directe relatie hebben met infrastructuur in het gebied van de scholencampus en de nabije omgeving, wordt voorgesteld om een bedrag van € 640.000 uit de reserve Infrastructuur toe te voegen aan de reserve Onderwijshuisvesting. Het totale investeringsbudget voor

het realiseren van de buitenruimte/infra is € 1.2 miljoen (€ 560 + € 640).

Beslispunt 10:
Volgens de financiële verordening van de gemeente Gorinchem worden de financiële gevolgen verwerkt in een begrotingswijziging.

Participatie:

De afgelopen jaren zijn de aanwezige scholen op de scholencampus actief en continu betrokken bij het traject om voldoende capaciteit voor het bewegingsonderwijs op de campus te realiseren. In het periodiek i_campus directeurenoverleg is dit een terugkerend onderwerp in relatie tot de verkeersveiligheid van de leerlingen

Voor het realiseren van een derde zaaldeel, in relatie tot de ontwikkelingen met de Uilenhof, is dit zowel bestuurlijk als op schooldirectieniveau met de Willem van Oranje onderwijsgroep afgestemd. Vanuit de betrokken onderwijspartners is er breed draagvlak voor het voorstel van een sporthal.

Met Stichting Sportaccommodaties Gorinchem (SGS) is gesproken over haar actueel beeld van de wensen en ruimtebehoefte van de Gorinchemse sportverenigingen en exploitatie. Tevens zijn sportverenigingen, die gebruik maken van sporthalafmetingen ten behoeve van training en wedstrijden, bevraagd.

Communicatie:

Zodra uw raad een besluit neemt continueren we het ingezette bouwproject. De voorlopige ontwerpfase wordt afgesloten om te komen tot een definitief ontwerp. Voor het verdere proces wordt een communicatieplan opgesteld, waarin rekening wordt gehouden met verschillende betrokken doelgroepen. Via directe communicatie naar betrokkenen en via de communicatiekanalen van de gemeente wordt iedereen tijdig geïnformeerd over de voortgang en de mogelijke impact van het project.

De communicatie richting omwonenden en belanghebbenden maakt onderdeel uit van dit project. Dit wordt afgestemd met de communicatieadviseur en wijkbeheer. De omwonenden worden geïnformeerd bij gunning van het project door de gemeente en de aannemer.

Duurzaamheid:

Raadsbesluit mei 2025, tekst:
“Sinds 1 januari 2021 moeten de vergunningaanvragen voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Er moet rekening worden gehouden met een goede isolatie van de gebouwschil en energiezuinige installaties, maar ook met de toepassing van duurzame energie. Voor het realiseren van de sportzaal wordt gekeken wat mogelijk is om binnen het beschikbare budget minimaal een Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) te realiseren.”

Voor het realiseren van de sportzaal is gekeken wat mogelijk is om binnen het beschikbare budget minimaal een Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) te realiseren. Dit is binnen het beschikbare budget niet mogelijk.

Op basis van het in dit raadsvoorstel beschikbaar te stellen aanvullende budget wordt geopteerd om een Energie Neutraal Gebouw (ENG) te realiseren. Zo voldoen we voor dit project aan de Nederlandse klimaatwet, die gebaseerd is op de Europese klimaatdoelen en het internationale Parijsakkoord.

Dit betekent een voordeel in de exploitatie op het gebied van energiegebruik voor de totale levenscyclus van het gebouw. Daarnaast zijn er geen verplichte aanpassingen (investeringen) in de toekomst nodig om van BENG naar ENG te gaan.

Vervolgproces:
- Het raadsbesluit staat gepland voor 26 november 2026; - Na het raadsbesluit wordt direct gestart met de voorbereidingen om tot aanbesteding over te gaan. - Streven realisatie project is medio 2028.
Bijlagen:
- Raadsvoorstel, besluit van 22 mei 2025 - Presentatie I&O van 8 oktober 2026 - Vraag-en-antwoordlijst

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 27 oktober 2026
Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. Voor het realiseren van de sportzaal met twee zaaldelen een aanvullend investeringsbudget van € 1.260.000 beschikbaar te stellen en hiervoor het investeringsbudget gymzaal het Gilde te verhogen met € 1.260.000;
2. De investering van € 1.260.000 te dekken binnen het investeringsbudget IHP Jaarschijf 2026;
3. Voor de realisatie van de openbare ruimte (infrastructuur) en buiteninrichting het investeringsbudget openbare ruimte infra gymzaal het Gilde te verhogen met € 640.000;
4. De investering van € 640.000 te dekken binnen het investeringsbudget IHP Jaarschijf 2026;
5. Voor het realiseren van een derde zaaldeel, zodat een sporthal wordt gerealiseerd, een aanvullend investeringsbudget van € 3.200.000 beschikbaar te stellen en hiervoor het investeringsbudget gymzaal het Gilde te verhogen met € 3.200.000;
6. De investering van € 3.200.000 te dekken binnen het investeringsbudget IHP Jaarschijf 2028;
7. Een bedrag van € 640.000 uit de reserve Infrastructuur toe te voegen aan de reserve Onderwijshuisvesting ten behoeve van de kosten voor de infrastructuur en de buiteninrichting;
8. De jaarlijkse exploitatielasten te dekken binnen de bestaande budgetten op Programma Onderwijs en Programma Cultuur, Sport en Recreatie;
9. Te besluiten om eventuele terug te ontvangen BTW op basis van de Regeling specifieke uitkering stimulering Sport over de investering in de sportaccommodatie terug te laten vloeien in de reserve Onderwijshuisvesting;
10. De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 26 november 2026

Griffier,
{{esl:Signer1:signature:size(200,50)}}

Voorzitter,
{{esl:Signer2:signature:size(200,50)}}